

Regeringens proposition

1979/80:48

om fortsatt giltighet av lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad och av lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad;

beslutad den 25 oktober 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

HÅKAN WINBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att de två provisoriska lagar som finns om makars och ogifta samboendes gemensamma bostad förlängs att gälla till utgången av år 1984.

1 Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad

Härigenom föreskrivs att lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad, som enligt lag (1973:654) gäller till utgången av år 1979, skall ha fortsatt giltighet till utgången av år 1984.

2 Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad

Härigenom föreskrivs att lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad, som gäller till utgången av år 1979, skall ha fortsatt giltighet till utgången av år 1984.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-10-25

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Friggebo, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Burenstam Linder, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelsohn, Danell

Föredragande: statsrådet Winberg

Proposition om fortsatt giltighet av lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad och av lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad

Föredraganden

Allt sedan år 1948 finns en provisorisk lagstiftning om makars gemensamma bostad. Den nu gällande lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad gäller till utgången av år 1979. Lagen är tillämplig i fråga om fastighet som tillhör en make eller makarna gemensamt och är giftorättsgods och som uteslutande eller huvudsakligen har tjänat som makarnas gemensamma bostad. Den gäller vidare bl. a. lägenhet som en make eller makarna för samma ändamål innehar med hyres- eller bostadsrätt, vare sig rättigheten utgör giftorättsgods eller enskild egendom. Vid äktenskapsskillnad skall enligt lagen den make som bäst behöver bostaden ha företräde till den, under förutsättning att detta med hänsyn till omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Motsvarande gäller i fråga om rätt för efterlevande make att erhålla bostaden vid den andra makens död. Den berättigade maken skall tilläggas bostaden vid bodelning. I fråga om lagens innehåll i övrigt hänvisas till prop. 1959:70 och 1973:32.

För ogifta som lever samman i äktenskapsliknande förhållande gäller sedan år 1974 en i stort sett motsvarande ordning enligt lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad. Också denna lag är tidsbegränsad och gäller till utgången av år 1979. Lagen är tillämplig på bostad som någon av parterna innehar med hyres- eller bostadsrätt. Vid upplösning av samlevnaden har den av parterna som inte innehar hyres- eller bostadsrätten rätt att mot lösen överta denna, om han eller hon bäst behöver bostaden och det med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Om parterna inte har eller har haft barn tillsammans får bostaden dock övertas endast om det finns

synnerliga skäl. Om samlevnaden upplöses genom ena partens död har den efterlevande motsvarande lösningsrätt. Lösningsrätten måste göras gällande inom tre månader från det att parten har flyttat från lägenheten. Angående lagens närmare innehåll hänvisas till prop. 1973:32.

Giltighetstiden för de nämnda lagarna om makars och ogifta samboendes gemensamma bostad bestämdes år 1973 (prop. 1973:32 s. 135) mot bakgrund av det utredningsarbete som pågår inom familjelagsakkunniga (Ju 1970:52). De frågor som regleras i de båda lagarna övervägs av de sakkunniga som led i en fullständig översyn av regleringen om egendomsförhållandet mellan makar och ogifta samboende. Ett betänkande i denna del väntas under år 1980. De olika problem som avses bli avhandlade i betänkandet är komplicerade och kan komma att kräva en lång remisstid. Det kan inte nu sägas något närmare om när ny lagstiftning på grundval av betänkandet kan träda i kraft.

Med hänsyn till det anförda förordar jag att lagarna om makars och ogifta samboendes gemensamma bostad – vilka såvitt känt inte har medfört särskilda svårigheter i tillämpningen – får förlängd giltighetstid. Den nya giltighetstiden bör lämpligen bestämmas till fem år, eller till utgången av år 1984.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta de inom justitiedepartementet upprättade förslagen till

1. lag om fortsatt giltighet av lagen (1959:157) med särskilda bestämmelser om makars gemensamma bostad,
2. lag om fortsatt giltighet av lagen (1973:651) om ogifta samboendes gemensamma bostad.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.